

Kauppakirjaluonnos

MÄÄRÄALAN KAUPPAKIRJA

Myyjä Tuusniemen kunta 0173128-6
Keskitie 22
71200 Tuusniemi
jäljempänä myyjäksi kutsutaan

Ostaja Kai Karinen 1/2
Päivi Karinen 1/2
Sanansijantie 45
71200 Tuusniemi
jäljempänä ostajaksi kutsutaan

Kaupan kohde

Kiinteistö **Kiinteistötunnus: 857-417-11-49 (ma),**
Määräala Pappilanniemi -nimisestä tilasta, RN:o 11:49, Tuusniemen kunnassa.
Määräala on merkitty sinisellä rajauksella liitteenä olevaan karttakopioon.

Kohteen osoite Sanansijantie, 71200 Tuusniemi

Pinta-ala Kaupan kohteen pinta-ala on noin 4883 m².

Rakennukset Kaupan kohde sijaitsee yleiskaavan M Maa- ja metsätalousvaltainen alue mukaisella alueella. Alueella ei sijaitse rakennuksia.

Kaavoitustilanne Alueella on yleiskaava.

Osuudet yhteisiin alueisiin

Määräala saa pinta-alansa suhteessa osuuden kaikkiin kantakiinteistön yhteisiin oikeuksiin ja etuuksiin.

Kaupan ehdot

Kauppahinta Kolmetuhatta (3.000) euroa.
Kohteen hinta ei määräydy pinta-alan perusteella.

Kauppahinnan maksu Kauppahinta kolmetuhatta (3.000) euroa maksetaan kokonaisuudessaan kauppakirjan allekirjoittamisen jälkeen.

Omistusoikeus Omistusoikeus kaupan kohteeseen siirtyy ostajalle kauppakirjan allekirjoittamisen jälkeen heti, kun koko kauppasumma mahdollisine korkoineen on maksettu.

Hallintaoikeus	Hallintaoikeus kaupan kohteeseen siirtyy ostajalle kaupantekopäivästä.
Rasitukset	Myyjä vakuuttaa, ettei kaupan kohteeseen kohdistu velkakiinnityksiä kuten xx.xx.2017 päivätystä rasitustodistuksesta ilmenee.
Rasitteet	Myyjä vakuuttaa, ettei kiinteistöön kohdistu muita rasitteita kuin mitä xx.xx.2017 päivätystä kiinteistörekisterinotteesta ilmenee.
Muut ehdot	Alueelle rakentamista ohjaa rakennuslainsäädäntö sekä alueelle vahvistettu yleiskaava ja rakennusjärjestys.

Kiinteistöstä aiheutuvat kustannukset

Myyjä vastaa kaikista kaupan kohteeseen kohdistuvista veroista ja muista julkisoikeudellisista maksuista sekä kiinteistön hoito- ja ylläpitokustannuksista omistusoikeuden siirtymispäivään asti. Tämän jälkeiseltä ajalta niistä vastaa ostaja.

Lainhuuto ja varainsiirtovero

Ostaja vastaa lainhuudatuskustannuksista ja varainsiirtoverosta. Ostaja on tietoinen siitä, että lainhuuto on haettava kuuden (6) kuukauden kuluessa kauppakirjan laatimisesta. Mikäli lainhuuto haetaan myöhässä, seuraa siitä veronkorotus.

Vaaranvastuu	Vaaranvastuu kaupan kohteesta siirtyy kaupantekohetkellä ostajalle. Vaaranvastuulla tarkoitetaan vastuuta vahingosta, joka kaupan kohdetta kohtaa tulipalon, myrskyn, vahingonteon tai muun kaupan osapuolista riippumattoman syyn vuoksi. Ostaja huolehtii ostamansa tilan vakuuttamisesta.
--------------	--

Irtain omaisuus	Tämän kaupan yhteydessä ei ole myyty irtainta omaisuutta, eikä sellaisen myynnistä ole tehty erillistä sopimusta.
-----------------	---

Kaupanhahvistajan palkkio ja lohkominen

Ostaja maksaa kaupanhahvistajan palkkion ja vastaa kiinteistönmuodostamiskustannuksista.

Saadut tiedot	Ostaja ovat tutustuneet ennen kauppakirjan allekirjoittamista seuraaviin kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin: 1. Lainhuutotodistus xx.xx.2017 2. Rasitustodistus xx.xx.2017 3. Kiinteistörekisteriote ja kiinteistörekisterikartta
---------------	---

Kiinteistöön tutustuminen

Ostaja on suorittanut kiinteistöllä katselmuksen. Ostaja on tällöin tarkastanut kiinteistön rajat ja sen alueen.

Ostaja on katselmuksessa todennut kaupan kohteen vastaavan siitä esitettyjä asiakirjoja ja annettuja tietoja.

Myyjä vakuuttaa kertoneensa ostajalle kaikki tiedossaan olleet kaupan kohdetta koskevat seikat ja niissä mahdollisesti ennen kauppaa tietoonsa tulleet muutokset, jotka ovat saattaneet ennen kaupan päättämistä vaikuttaa ostajan ratkaisuihin.

Tähän kauppakirjaan on otettu kaikki kiinteistöluovutuksen ehdot.

Jakelu

Tätä kauppakirjaa on laadittu kolme (3) samasanaista kappaletta, yksi ostajalle, yksi myyjälle ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Tuusniemellä xx. päivänä xxxxkuuta 2017

Tuusniemen kunta

Nina Kivi
vs. kunnanjohtaja

Helena Meyes
hallintojohtaja

Edellä olevaan kauppaan suostun ja sitoudun sen ehdot täyttämään.

Kai Karinen

Päivi Karinen

Tuusniemen kunnasta

Kaupanvahvistajan todistus

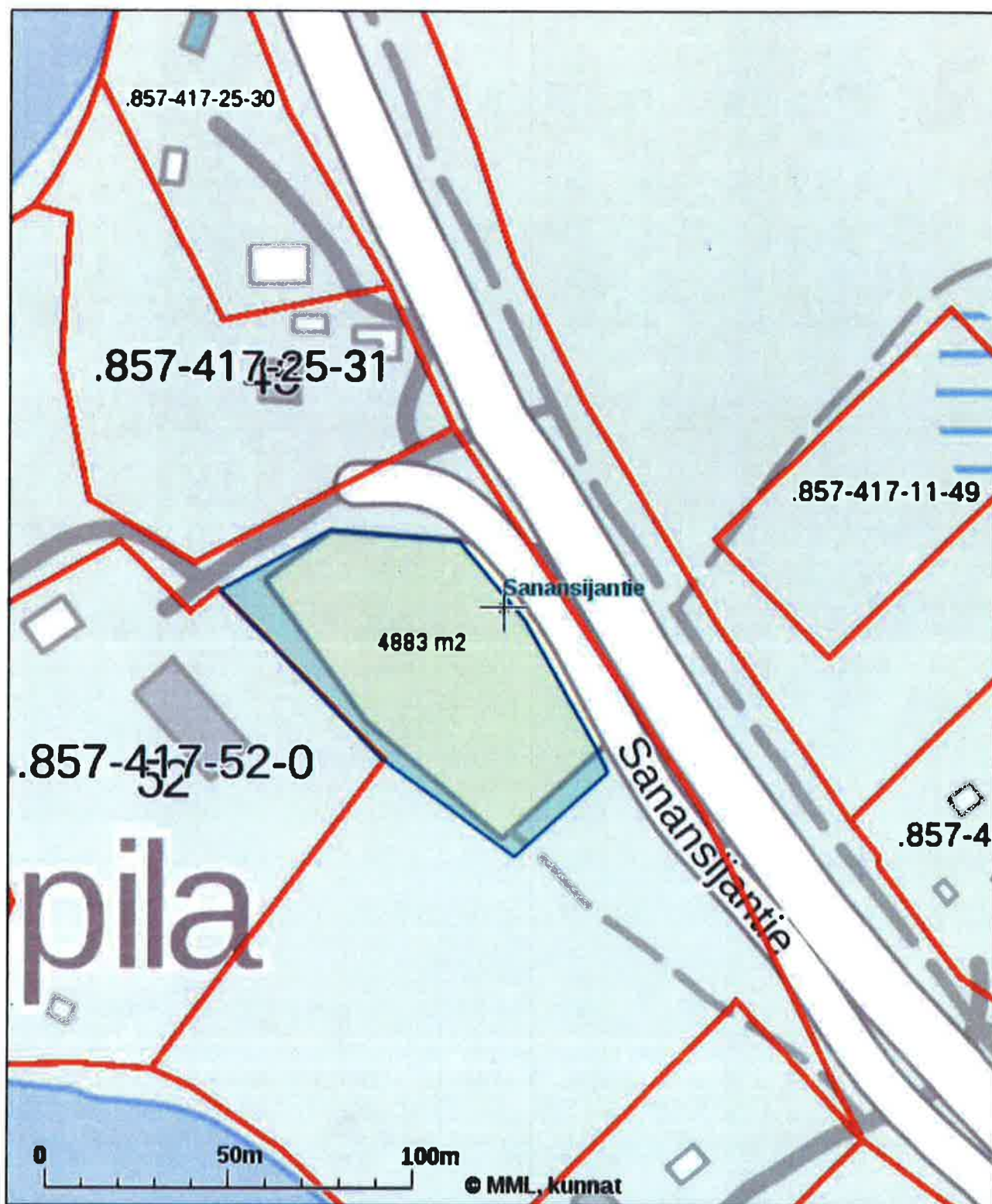
Julkisena kaupanvahvistajana todistan, että Tuusniemen kunnan puolesta luovuttajin vs. kunnanjohtaja Nina Kivi ja hallintojohtaja x.x sekä Kai ja Päivi Karinen luovutuksen saajana ovat allekirjoittaneet tämän luovutuskirjan ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä luovutusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että luovutuskirja on tehty maakaaren 2:1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Tuusniemellä xx. päivänä xxxxkuuta 2017

Esa Simanainen
Maanmittauslaitoksen määräämä julkinen kaupanvahvistaja
402708/97

 TK

KIIINTEISTÖTIETOPALVELU

Tulosteen keskipisteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): N: 6966686, E: 574602

Karttatuloste ei ole mittatarkka. Kiinteistörajat ja -tunnukset päivitetään toistaiseksi vain kerran viikossa.

Rekisteripalvelujen kautta kartalle haetut palstat ja määräalat ovat ajantasaiset.

Tulostettu Kiinteistötietopalvelusta 25.04.2017.

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2016

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Tuusniemellä oli asukkaita vuoden lopussa 2647 (vuotta aiemmin 2719). Lapsia syntyi 13, mikä on vain kolme enemmän kuin edellisenä vuotena. Kokonaismuutos väkiluvussa oli -72, mikä on melkein kaksinkertainen edelliseen vuoteen verrattuna. Yli 65-vuotta täyttäneitä oli yli 850, joka on 32 prosenttia koko kunnan väestöstä. Huoltosuhde on Pohjois-Savossa 61, meillä 76 (vuoden 2015 tilasto).

Työttömyysaste vuoden lopussa oli 16,2 % (vuotta aiemmin 13,3 %). Tyttömiä työnhakijoita oli kaikenkaikkiaan 169. Heistä alle 25-vuotiaita työttömiä oli 8 (14), ja yli 50 vuotiaita työttömiä 88 (93). Yhdenjaksoisia pitkäaikaistyöttömiä oli 63 (46).

Tuusniemellä noudatetaan kuntastrategian linjauksia ja kunkin hallintokunnan omia toiminnallisia tavoitteita. Tähän hyvinvointikertomukseen on koottu kaikilta hallintokunnilta olennaisimmat kuntalaisten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät teot ja havainnot. Kaikkien hallintokuntien yhteistä hyvinvointisuunnitelmaa ei laadittu vuodelle 2016.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämän TEA- viisarin mukaan kunnan terveydenedistämisasiivisuus sai 54 pistettä, kun koko valtakunnan keskiarvo on 70 pistettä. Etenkin kuntajohdon ja liikunnan saamat terveydenedistämispisteet ovat huomattavasti keskiarvoa alhaisempia. Ikääntyneiden palvelut ovat valtakunnallista keskiarvoa paremmat.

Valtuustossa hyväksyttiin ensimmäinen Tuusniemellä laadittu hyvinvointikertomus syksyllä, se käsitteli vuotta 2015. Tämä hyvinvointikertomus on siis toinen, joka Tuusniemen kunnassa on laadittu.

Kunnassa tehtävää hyvinvointityötä on seurannut kunnanhallituksen nimeämä hyvinvointiryhmä, joka kokoontui viisi kertaa vuoden aikana. Ryhmän puheenjohtajana toimi kunnanhallituksen puheenjohtaja Pirjo Smolander.

2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Kuntastrategian 2015-2018 painotukset ja niihin vastaaminen:

"Tuusniemen kunnassa hyvinvoinnin edistäminen on sitä, että kuntapalvelut tukevat kuntalaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia. Tähän tavoitteeseen päästään tarjoamalla toimiva ja turvallinen asuin- ja elinympäristö sekä ohjausta ja virkistystä. Hyvinvoinnin edistäminen on omalta osaltaan jokaisen kunnan työntekijän vastuulla. Työhyvinvoinnilla edistetään työikäisten terveyttä ja turvallisuutta. Päihteettömyyttä edistetään savuttomilla työyhteisöillä, korvaushoidosta tiedottamisella ja asian puheen ottamisella mm. kotikäynneillä. Myös koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisytöillä sekä talviliukkauden torjunnalla ja valaistuksella voidaan vähentää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kuntoutuksen kustannuksia. Sähköiseen asiointiin valmistautumista on tuettava ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyvää tiedottamista ja neuvontapalveluja lisättävä."

"Teknisen toimen vastuulla olevat siisti ja hoidettu ympäristö sekä liikuntapaikat motivoivat liikkumaan. Mahdollisiin sisäilmaongelmiin ja rakenteellisiin kunnostustarpeisiin puututaan

välittömästi. Sosiaalitoimen osalta tärkeää on omaishoidon ja kotipalveluiden tukeminen sekä mielenterveyshuollon kehittäminen. Sivistystoimessa keskitytään liikuntaan aktivoimiseen niin kouluaikoina kuin vapaa-aikanakin. Korostetaan vanhempien ja nuorten kanssa toimivien aikuisten vastuuta nuorten päihitteettömyyden ja liikuntamahdollisuuksien tukemisessa. Vapaa-aikapalvelut jatkaa kampanjointia heijastuminen ja turvalaitteiden käytön sekä aktiivisen liikennevalistuksen osalta. Kansalaisopiston liikunnallista kurssitarjontaa monipuolistetaan ja kolmannen sektorin toimijoita aktivoidaan tekemään laajempaa yhteistyötä kuntalaisten osallisuuden kehittämisessä."

Kunnassa toimii kunnanhallituksen nimeämä hyvinvointiryhmä, joka seuraa kokouksissaan kuntalaisten hyvinvointiin vaikuttavia toimenpiteitä. Ryhmän jäsenillä on hyvin suora kontakti kentälle, jotta palaute tulee nopeasti ryhmän tietoon. Hyvinvointiryhmä on ollut kuntalaisten arjessa mukana mm. kesäkauden avajaisissa tarjoamalla hyvinvointikioskipalvelua ja syksyllä lähiruokatapahtumassa. Ryhmä organisoii joulukuussa ensimmäisen ikäihmisille suunnatun hyvinvointiaamupäivän, jolla vastattiin ikäihmisiltä tulleisiin luentopyyntöihin.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Vuoden 2016 aikana sosiaalitoimen tehtäviä sävytti usean henkilön poissaolo. Lakisääteisissä määrärajoissa ei pysytty toimeentulotuen myöntämisessä, lastensuojelussa eikä vammaispalveluissa. Elokuusta alkaen saatiin määräaikainen lastensuojelun sosiaalityöntekijä. Vuoden loppuun mennessä noin puolelle lastensuojelun asiakkaista oli nimetty lapsen asioista vastaavaksi sosiaalityöntekijäksi uusi sosiaalityöntekijä. Loppuvuonna sosiaaliohjauksen resurssi kohdentui pääasiassa toimeentulotukeen. Sosiaalihuoltolain mukaisia palvelutarpeen ilmoituksia on tullut vähäisesti.

Vammaispalvelujen piiriin on tullut uusia kuljetuspalveluasiakkaita. Henkilökohtaisella avulla on tuettu kotona asumista ja kodin ulkopuolella harrastamista. Toimintakeskus on tuottanut entiseen tapaan työ- ja päivätoimintapalveluja kehitysvammaisille, mielenterveyskuntoutujille ja vaikeavammaisille. Avohuollon ohjaus ja työ- ja päivätoiminta ovat hyvällä tavalla tukeneet kotona pärjäämistä ja sosiaalista kanssakäymistä.

Pitkäaikaistyöttömyys ja kunnan passiivista työmarkkinatukea saavien määrä on kasvanut entisestään. TUKEVALta on ostettu palveluja 20 henkilölle kerrallaan. Jatkopolkuja työttömien työllistymiseen on löytynyt vähäisesti. Aikuissosiaalityön ja sosiaaliohjauksen resursseja ei ole pystytty kohdentamaan pitkäaikaistyöttömien yksilökohtaiseen ohjaukseen elämänhallinnan parantamiseksi ja työllistymisen edellytysten kohenemiseksi. Monilainen Typ-toiminta ei vuonna 2016 päässyt alkamaan.

Kotipalvelun perustoiminta kohdistui pääasiassa ikääntyneisiin. Hoivatyön lisäksi asiakkaita ja omaisia neuvotaan ja ohjataan kotona selviytymisessä ja kannustetaan osallistumaan erilaisiin viriketoimintaa ja erilaisiin tapahtumiin. Muistiryhmän toiminta on ns. ennaltaehkäisevää toimintaa. Ryhmä kokoontui 9 kertaa. Osallistujia oli keskimäärin 25 hloä per tilaisuus. Muistiryhmän ohjaajina toimivat lähihoitaja Leena Pirinen kotipalvelusta ja kuntahoitaja Ulla Soininen, joka piti jumppatuokiot. Vapaaehtoistoimija Elvi Kasanen huolehti kahvituksen järjestämisen. Näin osallistujat saivat virkistystä fyysisesti, henkisesti, sosiaalisesti ja välillä myös hengellisesti seurakunnantyöntekijän pitäessä ohjelmaa. Myös 2-talon alakerrassa järjestettiin monipuolista virkistystoimintaa, mm. seurakunnan pitämät hartaushetket, lauluhetket, leivontatuokiot ja muisteluhetket, sekä kesäkirkkoon asukkaiden kanssa osallistuminen. Tapahtumiin on osallistunut pääsääntöisesti Vanhustenkotiyhdistyksen 1-, 2-, 4- ja 5 taloissa asuvat ikäihmiset.

Kaija Nissinen ja Satu Itkonen ovat huolehtineet viriketoiminnan järjestämisen.

Kunta sai Tuusniemen kehittämissäätiöltä Eemil Koposen erikoisrahastosta avustusta työntekijän palkkaamiseen ikääntyneiden viriketoiminnan järjestämiseen. Tehtävään palkattiin lähihoitaja, joka järjesti yksittäisille ikääntyneille viriketoimintaa, ohjasi ryhmiä ja sijaisti omaishoitajia heidän vapaapäivinä hoidettavien kotona. Testamenttisäätiöstä saatiin myös avustusta kenkiin kiinnitettävien liukuesteiden hankintaan ikäihmisille ja maksuttoman kuntosalin käytön mahdollistamiseen yli 65-vuotiaille. Ikääntyneitä kävikin kuntosalilla lähes kaksinkertainen määrä edellisvuoteen verrattuna (yht. 99).

Vanhusneuvoston kautta ovat eläkeläisjärjestöt järjestäneet kuntotansseja koulukeskuksessa kerran kuussa talviaikaan. Osallistujia on ollut n. 30 kerrallaan. Seniorikisat pidettiin toukokuussa Nuorelan kentällä leikkimielisten kilpailujen kera. Omaishoitajien ja muistikerholaisten yhteinen kevätjuhla pidettiin seurakuntakodilla toukokuussa. Ikäihmisten juhla lokakuussa kokosi koulukeskukseen n. 50 tuusniemeläistä ikääntynyttä koululaisten tarjoamille kahveilla ja kuuntelemaan ja katselemaan isolta osin koululaisten esittämiä ohjelmia. Näin eri sukupolvet kohtaavat.

Terveyspalveluissa hyvinvoinnin edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy on osa normaalia perustyötä. Matalan kynnyksen toimintaa on tuettu tarjoamalla maksuttomia ensikäyntejä terveysneuvonnan puitteissa sekä terveydenhoitajille että kuntoutukseen.

Hoitotakuu toteutuu kaikissa terveyspalveluissa. Vastaanottopalvelujen hoidontarpeen arviointi toteutuu vastaanotoilla lain mukaisesti kolmen vuorokauden sisällä. Ajanvarausvastaanoton kiireetön hoito toteutuu keskimääräisesti 7 päivän sisällä hoidonarviosta. Kuntoutuspalveluissa, mielenterveyspalveluissa sekä sairaalapalveluissa hoitotakuu on toteutunut.

- Pohjois-Savon muistiluotsi järjesti Tuusniemellä maksuttoman vertaiskurssin muistisairaille sekä heidän läheisilleen tammikuussa 2016. Kurssiin kuului neljä kokoontumiskertaa, näitä organisoimassa ja toimintaan osallistumassa oli kotisairaanhoidon terveydenhoitaja Anni-Liina Voutilainen. Tämän pohjalta päätettiin perustaa vertaistukiryhmä muistisairaille ja heidän läheisilleen, joka kokoontuu kerran kuussa
- Valtimotaudin riskitekiöille tai tautiin sairastuville suunnattu TULPPA- ryhmä aloitti jälleen toimintansa ja kokoontui 8 kertaa vuoden aikana. Ryhmän toteutti kotisairaanhoido yhdessä kuntoutuksen kanssa.
- Kotisairaanhoido osallistui Kosulan palvelupäivään kaksi kertaa vuoden aikana. Palvelupäivän teemana oli keväällä korvat kuntoon. Päivä on suunnattu Etelä-Tuusniemen ikääntyneille.
- Astmahoitajat ovat osallistuneet astmapäivänä Hengitysyhdistyksen tapahtumaan.
- Kuntoutus on järjestänyt sekä kuntosaliohjausta että tasapainoryhmiä.

Tekniset palvelut

Yleisten alueiden (tori, satama, taajama-alue) viihtyvyyteen on panostettu säännöllisesti. Katujen kunnossapito hoidettiin suunnitellusti. Katuvalaistus oli poissa päältä kokonaan kesäaikaan kahden kuukauden ajan ja muutoin se oli poissa päältä klo 22.30-05.30. Asian johdosta tullut kuntalaispalaute oli vähäistä.

Jalkakäytävät ja kevyenliikenteen väylät on hiekoitettu tarpeen mukaan, reunaan on jätetty hiekoittamaton kaistale potkurilla / pulkalla liikkuja varten. Hiekoittamaton alue on toivottavasti

tukenut ikäihmisten liikkumista ja asian johdosta tullut suullinen palaute on ollut myönteistä. Liukkaista jalkakäytävistä johtuvia loukkaantumiseen johtaneita liukastumisia ei tullut yhtään kunnan tietoon vuonna 2016.

Esteetön liikkuminen läpi vuoden on huomioitu, ja esimerkiksi talviaikaan kiinnitetty erityistä huomiota polanteiden poistoon niiltä reiteiltä joissa tiedetään olevan säännöllistä liikkumista pyörätuolilla.

Kiinteistöissä oleviin ongelmakohtiin on tehty talousarvion mukaisia korjaus- ja kunnossapitotöitä.

Satama-alueella tehtiin ensimmäisiin Kutujuhliin liittyviä kunnostustöitä ja aluetta työstettiin puistomaisemmaksi.

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut

Vuosi 2016 oli ensimmäinen kokonainen kalenterivuosi, kun kaikki tuusniemeläiset peruskouluikäiset opiskelivat yhdessä yhtenäiskoulussa. Jo usean vuoden ajan Tuusniemellä on opiskellut myös kaavilaisia oppilaita. Naapurikunnan oppilaiden opiskelu meillä on pitänyt oppilasoppilasmäärän hyvänä, joka on mahdollistanut laadukkaan perus- ja lukio-opetuksen. Yhteishenki eri kouluista ja kunnista tulleiden kesken on hyvä.

Liikkuva koulu -hanke päättyi kesällä 2016, mutta sen mukaiset teemat, esim. pidennetyt välitunnit, otettiin pysyvästi käyttöön. Hankkeen aikana havaittiin selvästi, että esim. pidennetyt välitunnit autoivat jaksamaan iltapäivän opiskelua. Hanke mahdollisti välinehankintoihin saadulla rahoituksella, että nyt koulun liikuntavälineet ovat hyvässä kunnossa, ja niitä voi hyödyntää monipuolisesti koulun oppitunneilla, välitunneilla ja kerhotoiminnsa. Koulun kerhotoimintaan saatiin myös hankerahoitusta, ja se mahdollisti lapsille monipuolista harrastustoimintaa kouluajan ulkopuolella. Alakouluikäiset ovat aktiivisia kerhokävijöitä, mutta yläkouluikäisten aktivoinnissa on edelleen haasteita. Kerhotoiminta lisää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia. Kerhohanke on tullut osaksi koulutoimintaa, ja sille on haettu jatkorahoitusta.

Kouluilla toteutettiin useita teemapäiviä ja teemaviikkoja. Niillä on todettu olevan yhteisöllisyyttä parantava merkitys koko kouluyhteisössä. Tukioppilata on jokaisella luokalla ja tukioppilastoiminnalla pyritään ehkäisemällä syrjäytymistä ja kiusaamista. Oppilaita kannustetaan aktiivisesti osallistumaan ja antamaan kehittämisehdotuksia. Oppilaiden edustajia on mukana koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä.

Vuoden loppupuolella käynnistyi usean hiljaisen vuoden jälkeen vanhempainyhdistyksen toiminta, jolla toivotaan olevan kodin- ja koulun yhteistyötä lisäävä vaikutus.

Liikuntapaikat pidettiin vähintään kohtuullisessa kunnossa, ja kuntalaisilta tulleen toiveen mukaan sataman alueelle rakennettiin yksi uusi lentopallokenttä lisää. Eniten palautetta tuli hiihtolaturien vähäisyydestä, uimalan siisteydestä ja kuntosalin välinehankinnoista. Kuntalaisille toteutettiin verkkopohjainen asiakastytyväisyysskysely keväällä, johon saatiin runsaasti vastauksia. Vastausten perusteella ei noussut yhtään erityistä kehittämisen kohdetta esille, kuntalaisten toiveet ja vaatimukset ovat hyvin monenlaisia. Kävijämäärältään suosituin liikuntapaikka on Seinävuoren rotkolaakso, jossa käy tuusniemeläisten lisäksi paljon muualtakin tulevia. Kuntosali on myös erittäin aktiivisessa käytössä. Lautalan kuntoradalla tehtiin muutoksia Hietalahdentien ylitukseen sen turvallisuuden parantamiseksi.

Kunnassa aloitti osa-aikainen etsivä nuorisotyöntekijä, jonka teki etsivän työtä yhden työpäivän

verran viikossa. Toimintaan saatiin Aluehallintovirastolta valtionavustusta. Asiakkaiden tarpeet osoittautuivat hyvin monimuotoisiksi, joten työaika oli liian vähäinen tarpeisiin nähden. Ensimmäisenä toimintavuonna etsivä nuorisotyöntekijä oli tekemässä 20 noin 16- 29 vuotiaan nuoren kanssa. Asiakkaita on tuettu lähinnä työ- ja opiskelupaikkojen haussa. Etsivän työn ansiosta muutama nuori pääsi opiskelemaan, työkokeiluun tai ohjautui muuten tarvitsemansa palvelun piiriin. Käsitys toiminnan tarpeellisuudesta vahvistui vuoden aikana ja toimintaan haettiin valtionavustusta myös vuodelle 2017.

Nuorisotila Pääalo toimi koulujen lukuvuoden aikana koulukeskuksen yhteydessä ja tilat ovat yhteiskäytössä koulun kanssa. Kävijämäärissä oli pientä nousua edellisvuoteen. Nuorisotilojen kävijät ovat pääsääntöisesti yläkouluikäisiä poikia. Koulun kerhot tai järjestöjen tarjoama harrastustoiminta ei tavoita tätä kohderyhmää, joten avointen ovien toiminta on heidän tavoittamiseksi tärkeää.

Kunnan organisoiman kesätyöprojektin kautta kesätyöharjoittelupaikkaa haki 36 nuorta. Osa heistä työllistyi kunnan omiin toimipaikkoihin ja osa yrityksiin. Kesätöihin haki ennätyksellisen vähän nuoria, 15 nuorta vähemmän kuin edellisenä vuonna. Nuorille pidettiin kesätyöinfot koululla kuten aiempinakin vuosina, mutta jostain syystä nuoret eivät aktivoituneet kodin ulkopuolelle töihin.

Pohjois-Savon Liikunnan koordinoima Työkuntoon- hanke alkoi, ja sen tavoitteena on työttömien tai työttömyysuhan alla olevien henkilöiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen. Tarkoituksena oli saada käyntiin kohdennettuja pienryhmiä, mutta ne eivät käynnistyneet osallistujien puutteen vuoksi. Hanke järjesti muutamia kaikille kuntalaisille avoimia liikuntaan ja ravitsemukseen liittyviä tapahtumia, joissa oli hyvin vaihteleva osanottajamäärä. Hanke jatkuu vuonna 2017.

Kirjaston aukioloajat, käyntimäärät ja aineiston ajantasaisuus on edelleen hyvällä tasolla. Aineiston lainamäärät nousivat vuodesta 2015 noin 2.800 lainalla ollen nyt 54.248. Lainamäärän nousu voi selittyä hyvästä, monipuolisesta aineistosta sekä koulun aktiivisuuden noususta kirjaston käytön suhteen. Kirjaston sijainti keskeisellä paikalla on merkittävä tekijä sen käyttöön. Kirjastopalvelu on merkittävä kuntalaisten (ja mökkiläisten) hyvinvointiin vaikuttava tekijä, koska se palvelee kaikki ikäryhmiä ja on hyvin edullinen harrastus. Kirjastossa oli vuoden aikana kuukausittain vaihtuvia näyttelyitä, mm. koruihin ja käsitöihin liittyen. Näyttelyt vilkastuttavat kunnan kulttuuritarjontaa ja saavat kirjastoon tulemaan sellaisia henkilöitä jotka muuten eivät välttämättä siellä kävisi.

Kansalaisopiston toimintaan osallistuttiin vilkkaasti. Vaikka osallistujista suurin osa on edelleen naisia, miesten osuus on lisääntynyt hieman edellisvuodesta. Samoin sekä kurssi- että osallistujamäärät lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna. Erityisen suorittajia ovat olleet liikunnan, musiikin ja kädentaitojen kurssit sekä uusina aloittaneet lasten liikuntakurssit ja ensiapukurssit. Eläkeläisalennuksen poistaminen ei pienentänyt kävijämääriä. Kursseja on tarjottu kymmenessä eri toimipaikassa ja myös Tuusjärven kylän kurssitarjonta on pystytty tarjoamaan omalla kylällä maatilamatkailu Viitakon tiloissa koulun siirryttyä yksityisomistukseen. Tauon jälkeen Tuusniemellä on aloittanut oma koulutussuunnittelija helmikuussa 2016.

Päivähoidossa lapsille järjestettiin aina mahdollisimman tarkoituksenmukainen päivähoitopaikka eikä niihin liittyvistä päätöksistä tehty yhtään oikaisuvaatimusta. Vuorotyötä tekevien vanhempien lastenhoito keskitettiin kirkonkylälle yhteen hoitopaikkaan, jonka seurauksena päivähoitotarpeeseen voidaan vastata hyvin. Ryhmäperhepäiväkodin uudet remontoitavat tilat ja suurempi piha-alue on mahdollistanut liikunnallisuuden lisäämisen jokapäiväisessä toiminnassa.

Henkilökuntaa on myös kannustettu entistä enemmän aktivoimaan lapsia liikuntaan. Paikallisten varhaiskasvatussuunnitelmien tekeminen aloitettiin ja niissä korostuu lasten ja vanhempien osallisuus ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Päivähoidon asiakaspalaute on ollut myönteistä.

Kolmannen sektorin toiminta

Tuusniemellä toimii useita järjestöjä vireästi. Viisi eläkeläisyhdistystä ja kaksi veteraaniyhdistystä järjestivät kuukausittain kerhoja ja kesäretkiä ikääntyneiden kuntalaisten virkistykseksi ja toimintakyvyn yllä pitämiseksi. Tuusniemen Kotiseutuyhdistys ja Käsityö- ja kulttuuriyhdistys järjestivät juhlia ja mahdollistavat kädentaitojen harjoittamisen Kulttuurikellarilla. Lisäksi yhdistykset huolehtivat retkien toteuttamisesta, mm. teatteri- ja taidenäyttelymatkat ja messuille osallistumiset. Käsityökahvilaa pidettiin kahden viikon välein Kulttuurikellarilla talviaikaan. Osallistujia keskimäärin 15 / kerta. Pääsääntöisesti osallistujat ovat olleet eläkeikäisiä. Tuusniemen Raju ja Tuusjärven Tuiske järjestävät erilaisia liikunnallisia ryhmätoimintoja eri-ikäisille kuntalaisille. Tuusniemen 4H-yhdistys teki edelleen merkittävää työtä lasten ja nuorten parissa.

Tuusniemen kylät ry toteutti hankeen, jolla jokaiselle kylälle (8 kpl) totetettiin alueen palvelukartta. Tämä on merkittävä lisä kylien elinvoimaisuuden kannalta. Myös kyläturvallisuuteen aloitettiin panostamaan työstämällä jokaiselle kylälle omia kyläturvallisuussuunnitelmia. Nämä ovat yhteisöllisyyttä lisääviä toimenpiteitä ja tukevat ihmisten kotona asumista mahdollisimman pitkään.

Kaikenkaikkiaan Tuusniemellä on kymmeniä aktiivisesti toimivia järjestöjä, joiden järjestämä toiminta tavoittaa hyvin kuntalaisia. Tämä kolmannen sektorin järjestämän toiminnan merkitys on huomattava. Kunta tukee järjestöjen toimintaa myöntämällä vuosittain heille rahallista toiminta-avustusta. Talousarvioon vuodelle 2017 lisättiin virke, että järjestöavustukset säilyvät suunnitelmakaudella 2017-2019 vuoden 2016 tasolla. Tällä tavoin voidaan antaa järjestöille signaali, ettei ainakaan heikennyksiä ole tulossa heidän taloudelliseen tukemiseen. Kunnan järjestämässä järjestöillassa syksyllä nousi esiin yhteinen huoli yhdistysten käyttöön sopivan toimitilan puutteesta. Asian johdosta useat järjestöt tekivät aloitetta kuntaan.

Muita toimintoja

Maaseudun kehittämisen työryhmä aloitti toimintansa puheenjohtajanaan Matti Rahunen. Työryhmän tarkoituksena on seurata kunnanvaltuuston hyväksymän maaseutuohjelman 2015-2018 toimenpideoSION toteutumista. ToimenpideoSio oli määritelty vuosille 2015-2016, ja sen mukaisesti on toteutunut kuntalaisten hyvinvointiin vaikuttaneita toimenpiteitä mm. tiedottamiseen ja järjestöjen avustuksiin liittyen. Maaseudun kehittämisen työryhmä järjesti syksyllä avoimen kuntalaisillan, Tulevaisuuskahvilan, jossa kerättiin osallistujilta kehittämistoiveita mm. osallisuuteen, biotalouteen, viestintään liittyen. Toiveiden perusteella ryhmä teki maaseutuohjelmaan toimenpideoSION vuosille 2017-2018.

Kunnan liikenneturvallisuusryhmä kokoontui kaksi kertaa. Ryhmässä ovat mukana myös poliisin-, pelastuslaitoksen- ja Ely- keskuksen yhteyshenkilöt. Liikenteessä Tuusniemellä tapahtui reilut 10 onnettomuutta, joissa loukkaantui 5 (edellisenä vuonna 10) henkilöä. Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia ei kunnan alueella tapahtunut yhtään, kuten ei edellisenkään vuonna. Liikenneturvallisuusryhmä järjesti lokakuussa kampanjan heijastimien käytön lisäämisestä.

Tuusniemellä järjestettiin uusi yhteisöllinen tapahtuma, Kutujuhlat, 1.-2.7. Sitä oli mukana toteuttamassa useita tuusniemeläisiä järjestöjä ja muita tahoja. Tapahtuma sai paljon huomiota ja tapahtuman yhtenä tavoitteena oli tiivistää kuntalaisten me-henkeä ja sillä tavoin lisätä yleistä

hyvinvointia. Tapahtuma onnistui hyvin.

3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Yleistä:

Kuntalaisten tarvitsemat peruspalvelut ovat edelleen hyvin saatavilla.

Tuusniemen kunnan henkilöstön vaihtuvuus on ollut viime vuosina suurta eläköitymisen ja muualle töihin siirtymisen takia. Tämä on väistämättä vaikuttanut pitkäjänteisen kehittämistyön tekemiseen niin hallinnon tasolla kuin kuntalaisten kanssa toimiessa. Ihmisten kanssa tehtävässä työssä pysyvyys ja sitoutuminen on eduksi. Vaihtuvuus tuo mukanaan sekä myönteisiä että kielteisiä asioita.

Indikaattoritietojen (Sotkanet, Tea-viisari) tarkastelu osoittaa, että onnistumia ja hyvin olevia asioita löytyy. Kehitettävää ja pohdittavaa on myös runsaasti. Erilaisten valtakunnallisten suositusten hyödyntämistä valmistelun pohjalla tulisi lisätä ja niitä tuoda lautakuntiin tiedoksi. Edelleen tulee vahvistaa hyvinvoinnin merkitystä asioita valmistellessa ja päätöksiä tehdessä. Mittareita, seurantaa ja raportointia on kehitettävä edelleen. Kuntalaisten vastuuta omasta hyvinvoinnista tulee lisätä tiedottamalla ja tukemalla siihen.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2017

Kunnan eri toimialat ovat tehneet omia toimintasuunnitelmia vuodelle 2017.

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Kuntastategia löytyy Tuusniemen kunnan internetsivuilta, ja [tästä](#) linkistä.

5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Sote- valmisteluun liittyvät kärkihankkeet, joissa Tuusniemi on mukana, I&O -hanke, Lape ja Hyte

Liikenneturvallisuussuunnitelma

Tuusniemen maaseutuohjelma

Koulun oppilashuoltosuunnitelma

Perhepalveluopas lapsiperheille

Päihde- ja mielenterveysstrategia

6 Hyvinvointisuunnitelma

Hyvinvointiryhmä on katsonut, että kaikille toimialoille yhteisiä painopisteitä vuonna 2017 ovat:

- yksinäisyydentunteen väheneminen, osallisuuden lisääntyminen, syrjäytymisen ehkäisy

- turvallisuudentunteen vahvistaminen

- fyysisen toimintakyvyn vahvistaminen

Erityisesti noista näkökulmista jokainen toimiala pohtii omaa toimintaansa, ja noihin näkökulmiin pohjautuen raportoidaan.

Lisäksi sosiaalitoimella on omia tavoitteita:

* Lapsiperhepalvelujen kokonaisuuden, asiakastarpeiden ja toimijoiden tehtävien ja roolien sekä resurssien kohdentamisen läpikäyminen kunnan eri toimijoiden (neuvola, varhaiskasvatus, koulu, vapaa-aika, sosiaali- ja terveystoimi, seurakunta, järjestöt) kanssa. Sosiaalihuoltolakia tehdään tunnetuksi. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatiminen toimenpide-ehdotuksineen ja aikatauluineen.

Mittari: Sosiaalihuoltolain mukaisesta palvelutarpeen arvioinnista on järjestetty tietoisuuksia ja annettu toimintaohjeita kunnan lapsiperhepalveluissa toimijoille, Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on laadittu ja vahvistettu valtuustossa.

Vastuu: sosiaalijohtaja yhdessä toimialajohtajien kanssa (henkilöstön sitouttaminen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman vaatimaan yhteistyöhön)

- Työllisyysmäärärahojen ja hankkeiden kohdentaminen sekä resurssien lisääminen ja työllisyysohjelman laatiminen pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi: Sosiaalisen kuntoutuksen sisällöllinen kehittäminen, kunnan toimialojen osallistuminen kuntouttavan työtoiminnan ja työkokeilupaikkojen järjestämiseen, palkkatukityöpaikkojen lisääminen, työpaikkojen etsintä yrityksistä ja järjestöistä, monialaisen TYP-toiminnan mahdollistaminen, työvoima- ja yrityspalvelujen alueelliseen kokeiluun osallistuminen

Mittarit: työmarkkinatuen aktivointiaste nousee, kuntouttavan työtoiminnan toimintapäivät kasvavat (alueellisessa kokeilussa sosiaalinen kuntoutus ja työelämäkokeilu), palkkatuella työllistyneiden määrä nousee, työkokeilujen määrä kasvaa, työllistämiseen käytetyt määrärahat eivät kasva, kunnan maksama työmarkkinatuki vähenee, eläkeselvittelyjen määrä kasvaa, työkykyarviointien määrä kasvaa, asiakkaan itsearviointiin perustuva elämänhallinta paranee, työnetsintä ja työvalmennus tuottaa avoimille työmarkkinoille siirtymistä

Vastuu: toimialajohtajat, sosiaalijohtaja koordinoi

- Vanhustyössä ja vammaispalveluissa päivitetään ja laaditaan henkilöstön kanssa yhteistyössä omavalvontasuunnitelmat, joiden pohjalta laaditaan kehittämiskohteet toimenpiteineen ja aikatauluineen palvelujen laadun parantamiseksi ja henkilöstön Kehityksen ja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Osallistutaan ikäihmisten I&O -hankkeeseen lean-kehittämällä ikäihmisten palveluja teemalla kotikuntoutus.

Mittarit: omavalvontasuunnitelmat valmistuvat 31.5.2017 mennessä; henkilöstökysely asiakaspalvelun toteutumisesta toteutettu vuoden loppuun mennessä; I&O -hankkeessa saatu kotikuntoutuksen prosessi kuvatuksi ja kehittämiskohteet valituksi vuoden loppuun mennessä; ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman laatiminen on aloitettu syksyllä 2017.

Vastuu: vanhustyön johtaja, johtava ohjaaja yhdessä sosiaalijohtajan kanssa

- Kumppanuuksien rakentaminen vapaaehtoistoimijoiden kanssa.

Mittarit: Vapaaehtoistyön ja järjestöjen rooli ikäihmisten palveluissa on kuvattu vuoden loppuun mennessä; vapaaehtoistoimijat eri toiminnoissa lisääntyvät, toiminta on koordinoitua

Vastuu: vanhustyön johtaja, viriketyönohjaaja

Painopistealue ja kehittämiskohde/kohteet

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

7 Suunnitelman laatijat

Kunnanhallituksen nimeämässä hyvinvointiryhmässä toimivat:

Pirjo Smolander (kunnanhallituksen edustaja, puheenjohtaja)

Lea Mustonen (vanhustyönjohtaja, sosiaalitoimen edustaja, ryhmän varapuheenjohtaja)

Sirkku Kumpulainen (vapaa-aikasihteeri, vapaa-aikapalvelut, ryhmän sihteeri)

Maija-Leena Räsänen (Hengitysyhdistyksen puheenjohtaja, kolmannen sektorin edustaja)

Anu Lindroos (osastonjohtaja, terveystieteiden edustaja)

Petri Pasanen (rehtori, sivistystoimen edustaja)

Teuvo Nissinen / Mika Karvonen (tekninen johtaja, teknisentoimen edustaja)

Toni Auvinen / Jari Tuononen (kunnanjohtaja)

8 Suunnitelman hyväksyminen

Kunnanhallitus x.4.2017

Kunnanvaltuusto x.x.2017

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2013 - 2016

Hyvinvointikertomuksien laadinnasta vastaa kunnanhallituksen nimeämä poikkihallinnollinen työryhmä, kunnan Hyvinvointiryhmä. Ryhmä kokoontuu vuosittain 5-6 kertaa.

Erillistä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koordinaattoria kunnassa ei ole. Sähköisen hyvinvointikertomusohjelmiston pääkäyttäjänä toimii vapaa-aikasihteeri oman työnsä ohessa.

Hyvinvointikertomusten ja talousarvion yhteydessä olevien hyvinvointiin vaikuttavien suunnitelmien laadintaan osallistuvat kunnan eri hallintokuntien johtavat viranhaltijat ja henkilöstö.

Sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoritietojen lisäksi kuntalaisten hyvinvointitietoja seurataan TEAviisarin kautta.

Kunta on keskittynyt tuottamaan kuntalaisille peruspalvelut. Veroprosentti, maksut ja taksat ovat nousseet, mutta ne pyritään pitämään jatkossa nykyisellä tasolla. Tuusniemi on päättänyt jatkaa itsenäisenä kuntana, ja tarvittavat ratkaisut tehdään sen mukaisesti.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Vuoden 2013 alussa Tuusniemellä asukkaita oli 2795, ja vuoden 2016 lopussa 2647. Valtuustokauden aikana asukasmäärä on siis pienentynyt 148 asukkaan verran. Asukasmäärä on vähentynyt viimeiseen kymmeneneen vuoteen 336 asukkaalla.

Haasteena on väestön ikääntymisestä johtuva huoltosuhde. Kuolleisuus on huomattavasti suurempaa kuin syntyvyys, ja tämä vähentää asukaslukua voimakkaasti. Kuntien välistä muuttoliikettä on melko paljon. 2014 Tuusniemi oli muuttovoittokunta, mutta sen jälkeen on tullut muuttotappiota.

Syntyvyys on vähentynyt ja lasten ikäluokat pienentyneet viimeisten vuosien aikana. Valtuustokaudelle syntyi 60 lasta. Osittain tämän seurauksena opetus on keskitetty kirkonkylälle yhtenäiskouluun (opetus Tuusjärven koulussa päättyi 31.7.2015). Yhtenäiskoulun ja lukion opetustekniikka on päivitetty vastaamaan nykypäivän tarpeita.

Valtionosuudet ovat viimeisen valtuustokauden aikana vaihdelleet eri vuosina varsin paljon, mikä on vaikeuttanut talouden ennakkointia. Vuosina 2012 ja 2013 valtionosuudet kasvoivat jopa 7 - 8 prosenttia vuodessa mikä tarkoittaa noin puolen miljoonan euron muutosta. Vuonna 2014 valtionosuudet pysyivät edellisvuoden tasolla ja vuonna 2015 ne vähenivät lähes 5 prosenttia edellisvuodesta. Vuonna 2016 valtionosuudet taas kasvoivat lähes 5 prosenttia, puoli miljoonaa euroa.

Verotulot ovat kasvaneet vuodesta 2013 lähtien 2 - 9 prosenttia vuodessa. Toisaalta tuloveroprosenttia on jouduttu korottamaan vuosina 2013, 2014 ja 2015. Nyt tuloveroprosentti on 22 % eikä sitä käytännössä voida enää korottaa. Toisaalta kuntatalous on viime vuodet ollut juuri ja juuri tasapainoinen, joten veroprosentin laskeminenkin olisi vaikeasti perusteltavissa. Vuonna 2016 verotulot kasvoivat enää 2 % edellisvuodesta.

Kokonaisuutena arvioiden kunnan taloudellinen tilanne on tällä hetkellä kohtuullinen. Väestön väheneminen ja sitä kautta demografisen huoltosuhteen heikkeneminen sekä työttömyyden lisääntyminen tuovat kuitenkin vakavia haasteita kuntataloudelle lähitulevaisuudessa. Toisaalta kunnan kohtuullinen taloudellinen tilanne mahdollistaa lähitulevaisuudessa myös kunnan elinvoimaa, terveyttä ja hyvinvointia edistävien toimenpiteiden tekemisen.

Työttömyydessä erityisenä haasteena ovat lisääntynyt pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys. Kunta on pyrkinyt ratkaisemaan näitä haasteita osallistumalla erilaisiin hankkeisiin sekä ostamalla Tukeva työvalmennussäätiön palveluita.

Tuusniemen teollisuus oy:n rooli alueen kehittäjänä ja työpaikkojen mahdollistajana on kasvanut. Kunta on lisännyt tällä taloudellisia resursseja Tuusniemen teollisuus oy:n toiminnan aktivoimiseen. Kuntaan on tehty elinkeinostrategia ja maaseutuohjelma. Aktiivisesti haetaan ulkopuolista rahoitusta aiempaa enemmän. Kirkonkylän infraa on kehitetty huomattavasti rakentamalla kiertoliittymä ja parantamalla Keskitien vartta.

Rakentamisessa on huomioitu käytännöllisyyden lisäksi viihtyisyyteen vaikuttavat muut tekijät: esteettömyys, sopiva valaistus, penkit, roska-astiat ym.

Tarvetta vastaavia vuokra-asuntoja on heikosti saatavana. Se heikentää sekä ikäihmisten muuttamista omakotitaloista kirkonkylälle, että uusien lapsiperheiden muuttamista paikkakunnalle. Uusia asuinrakennuksia tehdään vuosittain vain muutamia kappaleita, vaikka tonttitarjontaa on hyvin ja monipuolisesti. Kesämökkien rakentaminen on pysynyt ennallaan, niitä tehdään vakinaisia asuinrakennuksia enemmän.

Kunta on investoinut merkittävästi kouluun, päiväkotiin, terveyskeskukseen, paloasemaan, ja vesitorniin. Uudisrakennuksena on tehty tehostetun palveluasumisen yksikkö (Koivukoti). Investoinneissa on pyritty huomioimaan kaiken ikäiset kuntalaiset. Virkistys- ja vapaa-ajan palveluita tuottavat mm. kirjasto ja kansalaisopisto, ja uusia lähiliikuntapaikkoja on rakennettu Tuusjärvelle, kirkonkylän yhtenäiskoulun pihaan sekä Harjutielle. Järjestöjen kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä.

2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt hyvinvointikertomukset vuosilta 2015 ja 2016, joihin on kirjattu kunnan hyvinvointityön painopisteitä ja vuosittaisten tavoitteiden toteutumista tarkemmin.

Syntyvyys on pienentynyt merkittävästi tällä valtuustokaudella. Uusien asukkaiden saaminen ja kunnan pitäminen houkuttelevana asuinkuntana on haaste. Uusien asukkaiden saaminen kuntaan on ollut strategiassa tavoitteena, mutta se ei ole toteutunut.

Kunnan perusinfra on nyt kunnossa ja suurimmat investoinnit on tehty. Haasteena on ammattitaitoisen henkilöstön saaminen tuottamaan palveluita. Yksittäisenä haasteena on lukiokoulutuksen säilymisen turvaaminen, koska sillä on suuri merkitys kunnan imagolle, oppilaiden kouluttautumiseen ja samalla hyvinvointiin.

Tavoitteena on, että ihmiset voisivat asua mahdollisimman pitkään kotonaan. Tätä varten on kaikkien kunnan toimialojen tehtävä jatkossakin yhteistyötä. Tilastollisesti katsottuna meillä asuu paljon ikäihmisiä kotona.

Järjestöjen ja kolmannen sektorin rooli on merkittävä ihmisten hyvinvoinnin kannalta. Järjestöjen kanssa tehdään yhteistyötä ja heitä kuullaan. Yhteinen järjestötila mahdollistaisi entisestään aktiivista toimintaa.

Kunnan taloustilanne on heikentynyt tällä valtuustokaudella jonkin verran. Lähitulevaisuudessa ei kuitenkaan ole tiedossa merkittäviä investointitarpeita ja kunnanperuspalvelut toimivat edelleen varsin hyvin.

Tekninen osasto on ylläpitänyt olemassa olevaa infrastruktuuria määrärahojen puitteissa ja valtuuston hyväksymien talousarvioiden mukaisesti. Kaavoitustyötä on tehty ja luotu sillä hyvät asumisen -, vapaa-ajan - ja yritystoiminnan mahdollisuudet. Kaavoitustyössä on huomioitu kulttuuri-, ympäristö- ja luontoarvot hyvin. Investointeja on tehty mm. pelastuslaitos, päiväkoti-, palvelutalo- ja yritysrakennuksiin. Kunta on selvittänyt sisäilmaolosuhteissa ilmeneviä ongelmia ja vuosittain on tehty korjauksia määrärahojen puitteissa. Katujen ylläpito on pääsääntöisesti omana työnä tehtyä toimintaa ja henkilöstön eläköitymisen ja kaluston vanhenemisen johdosta asiaa tarkastellaan vuosittain.

Terveystieteiden puolella tavoitteena on, että laadukkaita terveyspalveluita tuotetaan taloudellisesti ja kustannustehokkaasti. Hintataso ei ylittänyt valtakunnan keskimääristä ja henkilöstön koulutuspäivät ka 3,5pv /tt. Henkilöstön kouluttautumista on lisätty päämäärätietoisesti ja ammatillisen täydennyskoulutuksen määrä on koko ajan nousussa. On käytetty oppisopimusmuotoista kouluttautumista perinteisten koulutusten lisänä.

Yhteistyössä sosiaalipalvelujen kanssa on järjestetty paikkakunnalla koulutuksia hoitajille ja tämä toiminta on ollut erityisen tehokasta. Ennaltaehkäisevää ryhmätoimintaa on järjestetty lisääntyvissä määrin, mm ns Tulppa-ryhmä on herätetty henkiin. Kuntouttavan hoitotyön ideologia on juurtunut osastotyöhön hyvin.

3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Kuntalaisten hyvinvointiin vaikutetaan pitkällä aikavälillä, joten pitkäjänteisen suunnitelmallisen työn merkitys on suuri. Kunnassa toteutettava hyvinvointityö on tehty päätyväällä valtuustokaudella kuntalaisille näkyvämmäksi ja

yksilön vastuuta omasta hyvinvoinnistaan on pyritty korostamaan.

TEAvisarin tulosten ja tämän sähköisen hyvinvointikertomusohjelman indikaattoritietojen analysointi osoittaa, että oikeita asioita on tehty, mutta vielä on parannettavaa.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2017 - 2020

Sote- palvelut siirtyvät maakunnalle vuoden 2019 alusta. Vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säilyy kunnalla. Hyvinvointityötä koordinoivan hyvinvointiryhmän kokoonpanossa tulee huomioida Sote-vaikutukset, ja huolehtia peruskuntaan tarvittavat resurssit työn suorittamiseen.

Tuusniemen kunnalla on erinomainen tonttikanta, ja asunto-, teollisuus- ja vapaa-ajan tonttitarjonta on hyvällä mallilla. Kaavoitustyön pääpaino on luoda elinkeinopoliittisia ratkaisuja tukevia kaavoja ja olla aktiivisesti mukana maakuntakaavoituksen ohjauksessa.

Suurimpina investointeina lähitulevaisuudessa on vesihuoltoverkoston infrastuktuuri (vesitomi ja vedenottamot) ja vuokra-asuntoyhtiöiden perusparannustoimenpiteet. Kuntastategiassa on tavoiteltu vuokra-asuntoyhtiöiden fuusioitumista ja työ hallinnollisten toimintojen tehostamiseksi jatkuu edelleen.

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Nykyinen kuntastategia on tehty vuosille 2015-2018. Kunnallisvaalit pidetään huhtikuussa 2017, jonka jälkeen uusi valtuusto käynnistää kuntastategian päivityksen. Tätä hyvinvointisuunnitelmaa voi valtuusto halutessaan tarkistaa, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi. Hyvinvointisuunnitelma on kuitenkin osa kokonaisuutta, joka on Aluehallintoviraston valvonnassa ja tehtävä valtuuston hyväksyttäväksi viimeistään toukokuussa 2017.

Sote-muutokset aiheuttavat haastavan tilanteen sote-kiinteistöille. Vuokrataso tulee todennäköisesti määrittämään teknisen nykyarvon mukaisesti, joka ottaa huomioon kiinteistöihin tehdyt korjaukset ja investoinnit, jäännöspääoman ja jäännöspääomalle yhteisesti sovittavan koron. Maakuntien tilakeskus Oy on jo perustettu ja tulevaisuudessa maakuntien tilakeskus jälleenvuokraa kuntien omistamia sote-kiinteistöjä palveluntuottajille. Suuremmissa investoinneissa tulee ottaa huomioon sote palvelujen todellinen tarve ja maakunnan sote-palveluiden järjestämislaajuus, ettei turhia investointeja tehtäisi mahdollisesti tyhjilleen jääviin kiinteistöihin. Suurimmat investointitarpeet ovat lähitulevaisuudessa ylläpitoinvestointeja sekä kiinteistöissä, kaduissa, vesi- ja jätevesipuolella.

Kunnan vuokra-asuntojen laadukkaan tason ylläpitäminen vaatii jatkuvaa ylläpitokorjausta, osaavaa kiinteistöhoitoa ja -johtamista. Voimassa olevassa kuntastrategiassa on tahtotilan ilmaisuna esitetty asunto-osakeyhtiöiden yhtiöittämistä. Kunnalla on myös yksittäisiä osakehuoneistoja, joiden hallinnointi on nykyisellä hajasijoitusmallilla hiukan haastavaa. Lisäksi strategiassa on linjattu, että kannattamattomat ja kunnan toimintojen kannalta tarpeettomasta kiinteistöomaisuudesta tulisi luopua. Kunnan teknisen toimen palvelutuotantoa on tehostettu ja liikuntapaikkojen hoitajaksi on nimetty vastuullinen henkilö. Liikuntapaikat ja mahdollisuudet ovat olleet hyvällä tasolla verrattuna vastaavan kokoiseen muuhun kuntaan. Tätä työtä jatketaan.

Yhtenäiskoululle ja lukiolle turvataan riittävät tilat, jotka ovat sujuvan koulutyön lisäksi mahdollistamassa kuntalaisten vapaa-ajan tarpeita.

5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Tuusniemen kuntastrategia ja siihen liittyvät ohjelmat

Vuosittainen talousarvio ja toimintasuunnitelmat

Hallintosääntö, Sivistystoimen johtosääntö, Sosiaalityön johtosääntö ja Teknisen toimen johtosääntö. Nämä päivitetään keväällä 2017 yhdeksi hallintosäännöksi.

Vanhustenhuollon palvelut ja toimintaohjelma 2013-2020

Päihde- ja mielenterveysstrategia

Liikenneturvallisuussuunnitelma

Kaavoituskatsaus

Perhepalveluopas lapsiperheille

Tuusniemen maaseutuohjelma

6 Hyvinvointisuunnitelma

Hyvinvointiryhmä on päättänyt tarkastella vuosia 2017-2020 ikäryhmittäin.

LAPSET JA LAPSIPERHEET

TAVOITE	TOIMENPIDE	RESURSSIT	ARVIOINTIMITTARI
Osallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen	1. Tehdään koululle oma hyvinvoinninedistämisen suunnitelma 2. Nuorisovaltuuston ja oppilaskuntien aktiivinen toiminta 3. Etsivän nuorisotyön tehostaminen 4. Varhainen puuttuminen, puheeksiotto, tukitoimiin ohjaaminen, moniammatillinen yhteistyö 5. Erilaiset kyselyt vanhemmille ja lapsille koskien toiminnan sisältöä 6. Koko perheen yhteiset tapahtumat 7. Kesätöiden tarjoaminen	1. Hyvinvointitiimi ja KOR-ryhmä 2. Nimetyt vastuuikäiset ja työajan resurssointi 3. Etsivän nuorisotyön työpanoksen lisäys nykyisestä 4. Nykyiset resurssit, varhaiskasvatus, koulu, vapaa-aikapalvelut 5. Nykyiset resurssit 6. Eri toimialat yhdessä, muut järjestöt ja yhteistyötaho 7. Taloudelliset resurssit, asiakasohjaus	1. Hyvinvointikyselyn tekeminen vuosittain, kouluterveyskysely, tulosten parantuminen aiemmista 2. Toteutuma, päätöksen määrä 3. Asiakaskontaktit, koulutuksen ulkopuolelle jääneet nuorten määrän väheneminen 4. Lapsen kasvun ja kehityksen edistyminen käydään läpi vuosittain varhaiskasvatuksessa, 5. Saatu asiakaspalaute 6. Tapahtumien määrä ja osallistujat väh. ennallaan, positiivinen palauteet 7. Nuorista työllistyy väh. 40%
Turvallisuuden	1. Tehdään omat turvallisuussuunnitelmat varhaiskasvatukseen, koululle, vapaa-aikapalveluihin 2. Tehostetaan yhteistyötä pelastusviranomaisten kanssa 3. Liikenneturvallisuussuunnitelmissa huomioidaan lapset ja nuoret 4. Varmistetaan, että fyysiset sisä- ja ulkoleikkikilat ovat turvalliset	1. Turvallisuustiimi, nykyiset resurssit, yhteistyökumppanit 2. Turvallisuustiimi 3. Liikenneturvallisuusryhmä, varhaiskasvatus, koulu, nuorisotoimi	1. Turvallisuussuunnitelma päivitetään vuosittain. Tavoitteena nolla vahinkoa 2. Toteutuneet yhteistyöt, kpl 3. Liikenneturvallisuussuunnitelman toteutuneet toimenpiteet, kpl

edistäminen	5. Kiusaamiseen puututaan välittömästi 6. Läheltä-piti -lomake käytössä varhaiskasvatuksessa. Tilanteiden läpikäyminen	4. nykyisillä resursseilla + mahdolliset asiantuntijat 5. Nykyisillä resursseilla + mahdolliset asiantuntijat apuna. Kiva koulu-toimintamalli tms. 6. Nykyiset resurssit	4. Onnettomuuksia nolla 5. Kyselyiden tulokset, ilmapiiri 6. Tavoitteena, ettei läheltä piti tilanteita ole yhtään.
Toimintakyvyn edistäminen	1. Monipuolinen kerhotoiminta 2. Liikkuva koulu- toiminta 3. Varhaiskasvatuksessa liikunta toiminnan painopisteenä (noudatetaan lasten liikunnan suosituksia) 4. Ohjataan lapsia päivittäin terveellisiin elämäntapoihin (ravinto, lepo ja liikunta) 5. Hyödynnetään toiminnassa aktiivisesti kunnassa olemassa olevia liikuntapaikkoja 6. Kouluterveydenhuollon ennaltaehkäisyn tehostaminen 7. Kys:n lastenpsykiatrian klinikan e-palvelujen käyttöönotto (alle 14v) 8. Kouluterveyskyselyyn osallistutaan	1. Koulu, 4H, seurakunta toimijoina, haetaan hankerahoitusta 2. Liikuntatiimi, yhteistyötahot 3. oma henkilöstö + fysioterapeutti 4. Koko henkilöstö lasten ja perheiden kanssa toimiessa 5. Koko henkilöstö kaikilla toimialoilla 6. Koululääkäri ja kouluterveydenhoitaja 7. Koululääkäri ja kouluterveydenhoitaja 8. Taloudellinen resurssi	1. Kerhojen osallistujamäärien seuranta (muutos) ja muu palaute 2. Move- mittaus, kouluterveyskysely, tulosten vertailu aiempiin 3. käytössä eri-ikäisten lasten kehityksen osa-alueet lomake, jossa esim. motoristen taitojen kehittymistä seurataan 4. ja 5. Toteutuneen toiminnan seuranta 6. Vastaanottokäynnit, tilastointi 7. Lähetteet lastenpsykiatriaan tai muut lähetteet 8. Tulokset käsitellään ja hyödynnetään

TYÖIKÄISET

TAVOITE	TOIMENPIDE	RESURSSIT	ARVIOINTIMITTARI
Osallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen	1. Äänestysaktiivisuuteen kannustaminen 2. Osallistutaan työvoima- ja yrityspalvelujen alueelliseen kokeiluun 3. Kansalaisopiston ja kirjaston toiminnan jatkuvuus	1. Nykyiset resurssit 2. Riittävät resurssit 3. Tarpeelliset resurssit (taloudellinen ja tilakysymys)	1. Äänestysprosentin nousu ed. vaaleista 2. 60% pitkäaikais-työttömistä on saatu positiivinen työllistymisen polku 3. Säilyy vähintään vuoden 2017 tasolla
Turvallisuuden edistäminen	Liikenneturvallisuuustyöryhmässä huomioidaan monipuolisesti erilaiset liikkujat	Liikenneturvallisuuustyöryhmä	Asiakaspalaute, onnettomuustilastojen väheneminen
Toimintakyvyn edistäminen	1. Tarpeita vastaavat terveysterveyst, esim. matalan kynnykset terveysterveyst, painonhallintaryhmät, työttömien terveystarkastukset 2. Hyvinvointiteemaiset tapahtumat ja infot 3. Hoitajien sähköinen ajanvaraus 4. Liikuntapaikkojen hyvä kunto ja liikuntamahdollisuuden luominen	1. Vähintään nykyiset työntekijäresurssit ja aukioloajat 2. Nykyiset resurssit, erilaiset hankkeet 3. Henkilöstön koulutus 4. Nimetty liikuntapaikkahoitaja, ostopalvelut, taloudellinen resurssointi	1. Tarjottavien palveluiden määrää, asiakastytytyväisyys 2. Tapahtumien määrä, osallistujat 3. Käyttöprosentti, väh. 15 4. Liikuntapaikkojen kävijämäärät väh. ennallaan, asiakaspalaute

IKÄIHMISET

TAVOITE	TOIMENPIDE	RESURSSIT	ARVIONTIMITTARI
Osallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen	1. Osallisuuden ja vaikuttamisen lisääntyminen 2. Mielekkään tekemisen suunnittelu ja koordinointi 3. ikäihmisten terveystarkastukset, omaishoitajien terveystarkastukset 4. hoitajien sähköinen ajanvaraus 5. Toimiva asiointiliikenne	1. Yhteistyössä Vanhus- ja vammaisneuvosto, eläkeläisjärjestöt, seurakunnat, kansalaisopisto, 4H-yhdistys 2. Viriketoiminnan ohjaaja 3. Riittävä terveydenhoitajaresurssi 4. henkilöstön koulutus 5. Taloudelliset resurssit turvataan	1. Tapahtumat/tilaisuudet Osallistujien määrät väh. nykyisellä 2. Virikesuunnitelman toteutuminen suunnitellusti 3. toteutuneet tarkastukset, kohderyhmästä kutsutuista 80% 4. Käyttöprosentti väh. 15 5. Käyttöaste väh. 1000 kyytiä vuodessa
Turvallisuuden edistäminen	1. Turvateknologian hyödyntäminen kotihoidossa (turvapuhelimet, ovihälyttimet, palovaroittimet) 2. Apuvälineet ja ohjaus, asunnonmuutostyöt 3. Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy	1. Kotipalvelun henkilöstö Teknologian laitteet 2. Henkilöstön koulutus, Yhteistyö fysioterapian ja sosiaalitoimen kanssa, taloudelliset resurssit 3. Yhteistyö terveyskeskuksen ja sosiaalitoimen ja viranomaisten kanssa	1. Myönteiset päätökset laitehankinnoissa 2. Koulutus toteutunut, tarpeeseen vastattu 3. Toimiva lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisymalli otettu käyttöön
Toimintakyvyn edistäminen	1. Kuntouttava työote 2. Eri liikunta- ja harrasteryhmät 3. Henkilökohtainen ohjaus 4. Henkilöstön koulutus, mm. kotikuntoutuksen tehostaminen 5. Apuvälineet arjen tukena 6. Liikuntapaikkojen hyvä kunto 7. Muistihoitajan toiminta 8. Liikuntaryhmistä tiedotus 9. Vanhustyönohjelman päivitys	1. Vanhustyön henkilöstön koulutus, virikeohjaaja 2. Kansalaisopisto, järjestöt, fysioterapia, 3. kuntosali, lähiliikuntapaikka 4. I & O-hanke (kotikuntoutus), Voimaa vanhuuteen -hanke 5. taloudellinen resurssi 6. Nimetty liikuntapaikkahoitaja, ostopalvelut, taloudellinen resurssointi 7. Henkilöstöresurssi 8. ja 9. Nykyiset resurssit	1 ja 4. Koulutuskerrat ja henkilöstön sijoituminen tehtävissä 2 ja 5. käyttömäärän seuranta 4. Kotikuntoutussuunnitelmien tekeminen ja toteutuminen, asiakasmäärät kopan piirissä 6. Liikuntapaikkojen kävijätilastot, asiakaspalaute 7. Toimintakykymittari, ryhmien kokoontumismäärät 8. Asiakkaiden ohjautuminen ryhmiin, seuranta 9. Asiakirjan valmistuminen

Kaikkia ikäryhmiä yhteisesti koskevia asioita:

-Osallisuuden edistäminen. Toimenpiteenä on kunnan tiedotuksen (verkkosivut, fb, kylämainonta, lehti-ilmoitukset, infotv) selkeys ja ajantasaisuus, jotta kuntalaiset löytävät tarvitsemansa tiedon ja heillä on mahdollisuus monikanavaisesti antaa palautetta ja esittää kysymyksiä. Lisäksi tavoitteena on perustaa kuntalaisraati, jota kuullaan säännöllisin väliajoin ja jonka antaman palautteen ja kehittämis ehdotusten myötä toimintoja kehitetään.

- Omaehtoisen liikkumisen mahdollistaminen: Perusliikuntapaikat pidetään sellaisessa kunnossa, että ne houkuttevat liikkujia ja ovat turvallisia. Huomioidaan, että liikuntapaikkoja ovat myös kevyenliikenteenväylät ja erilaiset reitistöt. Talvikunnossapidossa erityisesti huomioidaan liikuntaesteisten ihmisten liikkuminen mahdollisimman haitattomasti ja pyrimme mahdollisuuksien mukaan huomioimaan potkukekkailijoiden liikkuminen jättämällä heitä varten hiekoittamaton osa kevyenliikenteen väylälle.

- Sähköinen asiointi: Kuntalaisten valmiuksia toimia sähköisissä palveluissa tuetaan järjestämällä koulutusta ja ohjausta. Kunnanvirastolla ja kirjastossa on asiakkaiden käytössä tietokone sähköistä asiointia varten.

- Kansalaisopistolle turvataan tarvittavat taloudelliset resurssit, jotta toimintaa voidaan järjestää monissa toimipaikoissa kysynnän mukaan. Kurssimaksut pidetään kohtuullisina.

- Kirjastopalvelu pidetään laadukkaana taloudelliset resurssit turvaamalla.

Kuntalaisille tuotettavien palveluiden laatuun vaikuttaa osaava ja motivoitunut henkilökunta. Tulevaisuudessa järjestetään yhteiskoulutuksia siten, että saisimme paikalliset yritykset osallistumaan koulutuksiin yhdessä kunnan oman henkilöstön kanssa. Henkilöstöstön hyvinvointia vahvistetaan ja kaikille työntekijöille järjestetään mahdollisuus osallistua koulutuksiin.

Painopistealue ja kehittämiskohde/kohteet

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

7 Suunnitelman laatijat

Valtuustokausittainen hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma on laadittu eri hallintokuntien yhteistyössä ja koostettu kunnan hyvinvointiryhmässä 22.3.2017 ja 7.4.2017.

8 Suunnitelman hyväksyminen

Kunnanhallitus X.5.2017

Kunnanvaltuusto x.5.2017

Tuusniemen kunnan myynnissä olevat tontit

Tontit	Hinnoittelu	Kvalt:n päätös	Muuta huomioitavaa
Pappilanniemen rantatontit	35.000 – 45.000 e/tontti	22.4.2013 § 37	Myyntin delegointi kh:lle / kv 12.6.2013 § 49
Kirkonkylän tontit: - Harjuntaus - Happolan alue ja Jussinpellon alue	2,00 e/m ² / omakotitalotontti 3,00 e/m ² / rivitalotontti 1,00 e/m ² / omakotitalotontti 1,50 e/m ² / rivitalotontti	29.1.2007 § 6 ja 16.6.2005 § 40 16.6.2005 § 40	Myyntin delegointi kh:lle (ei nettisivuilla myynnissä)
Pahkasalon tontit	35.000 e/tontti	27.2.2008 § 5	Lisämaan myyntin delegointi kh:lle
Röhmänniemen tontit	10.000 – 35.000 e/kesämökkitontti 35.000 e/omakotitalotontti	14.4.2014 § 12	Myyntin delegointi kh:lle 26.8.2010 § 22
Hietarannan tontit	4.000 – 8.000 e/tontti	29.1.2007 § 6	Myyntin delegointi kh:lle
Honkaniemen tontit	14.000 – 32.000 e/tontti 50.000 e/rivitalotontti tai vuokraus 3.000 e/vuosi	13.7.2009 § 48	Myyntin delegointi kh:lle
Kankaalan teollisuusalue	Hinnat neuvotellaan tapauskohtaisesti		Kunnanvaltuusto päättää
Tuuslahden rantatontit	20.000 e/tontti + vesi- ja viemäri liittymä 13.700 e/tontti	ei päivitettyä kaavaa	Hämälä-tilasta myyty määräala v. 2015 kvalt:n päätöksellä (kv 9.11.15 § 44)
Ohtaansalmen rantatontit	Kirjallinen tarjous		Kunnanvaltuusto päättää